

sigmund freud

her insan gördüğü rüyanın tabiridir

İnsan ruhuna derin bir yolculuk

DESTEK YAYINLARI: 1261
FELSEFE: 27

SIGMUND FREUD / HER İNSAN GÖRDÜĞÜ RÜYANIN TABİRİDİR

Yayına Hazırlayan: Yılmaz Şener

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İhtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Felsefe Serisi Yayın Koordinatörü: Özlem Küskü
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Nisan 2020 (2.000 Adet)

3. Baskı: Mayıs 2020

4.-6. Baskı: Haziran 2020

7.-8. Baskı: Temmuz 2020

9.-10. Baskı: Eylül 2020

11.-12. Baskı: Kasım 2020

13.-14. Baskı: Nisan 2021

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-807-7

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42 – Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

sigmund freud

her insan gördüğü rüyanın tabiridir

İnsan ruhuna derin bir yolculuk

Yayıma Hazırlayan: Yılmaz Şener

DESTEK
Yayınları

Başlarken

Büyük insanların kendilerine özgü düşünme biçimleri vardır; herkes bir yere bakarken onlar bambaşka yerlere bakarlar. Ve hiç kimsenin düşünmediği şeyleri düşünür, yepyeni şeyler keşfederler. Şüphesiz Sigmund Freud da onlardan biriydi. Psikanalizin kurucusu, insan zihnine giden yolun taşlarını döşeyen bu büyük deha, kendisinden on yıllarca sonra bile meslektaşları ve psikanaliz üzerinde hâlâ çok etkin.

Sigmund Freud'un temellerini attığı psikanaliz; bilinçdışı, kişilik gelişimi, ilişkiler ve topluma dair birçok şeyi kapsıyor. İnsanların kendilerine bambaşka bir gözle bakmasını sağlayan bu yeni sistem, o dönemlerde büyük engellerle karşılaşmıştı. Freud, bilincin; bilinçli zihin, bilinçdışı ve önbilinç olarak üç evresi olduğunu söyleyerek konuya bambaşka bir bakış açısı getirdi.

Rüyaların önemini vurguladı ve rüyaların insan psikolojisinin analizi üzerine çok önemli şeyler barındırdığını söyledi.

Sigmund Freud sadece yeni bir sistem geliştirmişti, aynı zamanda yeni bir bakış açısı sunan cesareti de göstermişti. Çünkü onun yaşadığı dönemde insanların bu gibi şeylere cesaret etmesi öyle kolay değildi. Ama o cesaret etti ve Sigmund Freud ismini tarihe altın harflerle yazdırdı...

Freud Kimdir?

Sigmund Freud, 6 Mayıs 1856 tarihinde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun Pribor şehrinde doğdu. Annesi, orta halli bir Yahudi tüccarın ikinci eşi idi. Ekonomik bunalımdan dolayı ailesi Viyana'ya yerleşmek zorunda kaldığında, Freud henüz 4 yaşındaydı.

Lisede Latince, Fransızca ve İngilizce öğrenirken kendi çabalarıyla İbranice, İtalyanca ve İspanyolca öğrendi. Başarılı bir öğrenciydi. Üniversite yıllarında Yahudi düşmanlığıyla karşılaştı, okuldaki arkadaş çevresinden dışlandı.

1876 yılında fizyolog Brücke'nin laboratuvarına girdi, burada anatomopatoloji ve insan sinir sistemi üzerine araştırmalar yaptı.

1881'de tıp öğrenimini bitirdi.

1883'te dönemin ünlü beyin anatomisi ve nöropatoloji uzmanı Dr. Theodor Meynert'in yönetiminde psikiyatri kliniğinde asistan olarak çalışmaya başladı.

1885'te Paris'e gitti, Salpêtriê Hastanesi'nde, Jean Martin Charcot'nun yanında staja başladı. Burada histerinin belirtilerini, hipnotizma ve telkinin etkilerini gözlemledi.

1886'da Paris'ten ayrılarak Berlin'e gitti. Burada çocuk nöropatolojisiyle ilgilendi. Viyana'ya dönerek özel hekimliğe başladı.

1886 yılında Martha Bernays ile evlendi.

Sinir hastalıkları ve histeri şikâyetiyle kendisine başvuranlar üzerinde dönemin ünlü tedavi yöntemlerini, elektroterapi ve hipnotizmayı uyguladı.

1887'de Dr. Bernheim'ın *Telkin ve Telkinin Tedavideki Uygulamaları Üstüne* adlı kitabını çevirdi.

1896 yılında babasının ölümü üzerine derin bir bunalıma girdi ve sistematik olarak kendini çözümlemeye başladı.

1897'de *Oedipus Kompleksi*, 1900'de *Rüyaların Yorumu* adlı eserleri yayımlandı.

1908'de Viyana Psikanaliz Derneği kuruldu. Bu olay, Freud için bir dönüm noktasıydı. *Yaşamım ve Psikanaliz* kitabında buna büyük yer verdi.

1923'te kendisine üstçene ve damak kanseri tanısı kondu. İzleyen yıllarda 33 kez ameliyat oldu. Sürekli protez takması gerektiğinden dolayı uzun yıllar konuşma ve yemek yeme sıkıntısı çekti. 1938'de Nazilerin

Viyana'ya girmesiyle birlikte en küçük çocuğu Anna ile birlikte Avusturya'yı terk etmek zorunda kalarak Londra'ya yerleşti. Ölümüne dek tedavi ve çalışmalarına burada devam etti.

23 Eylül 1939'da Londra'da öldü.

*“Her birey,
ötekinin
özgürlüğüne
katlanır.”*

Psikanaliz der Freud...

Ruhsallığın değişik boyut, süreç ve evrelerini inceleyen bir bilim dalı olan psikanaliz; ruhsal soru, sorun, arayış ve bozukluklar konusunda etkili tedavi teknikleri geliştirmiştir.

Bilinçdışının en derinlerinde yatan ruhsal sorunların kaynağını bulma ve onları tedavi etme görevi taşıyan psikanaliz; zor duyguların, ruhsal bozuklukların ve tıkanmışlıkların kişinin zihninde yeni anlamlar kazanıp farklı şekillerde deneyimlenmesi, böylece hastanın hayatında bazı düzelmeler ve açılımlar yaşamasını sağlar. Çocuklukta kurulan cinsel fanteziler ve yine çocuklukta unutulmuş olaylar bilinçdışının içeriğini oluşturur. Bu bilinçdışı malzeme yetişkinlik döneminde ortaya çıkan nevrozlarımızın kökeninde bulunur. Bunlar psikanalizin çıkış fikrinin temelini oluşturur. Hasta; anıları, düşleri ve aklına gelen her türlü sözel ve imgesel çağrışımla kendini mümkün olduğunca rahat bir şekilde ifade

etmeye teşvik edilir. Psikanalist yalnızca kişinin “kendi kendini duymasına” yardımcı olmak için araya girer.

Genel olarak psikanaliz, zihinsel ve sinirsel rahatsızlıkları tedavi etmeyi amaçlayan bir terapi türü olduğu gibi; insan kişiliğinin nasıl geliştiğini ve işlediğini de açıklamayı kendine görev bilir. Ayrıca toplum içindeki etkileşim ve bireyi esas alan kuramlar da sunar.

Psikanaliz bilinçdışının keşfine yöneldiğinden, uzun soluklu bir çalışmadır. Bu uzun süreç, derinlerde yatan kişisel gerçeklikle yüzleşerek var olan acının azaltılmasını amaçlar. Freud, öncelikli hedefin iyileştirme ya da belirtiyi ortadan kaldırmak değil; sorunun oluşturduğu düğümü çözmek olduğunu söyler.

Psikanalizde tedavinin esası, sözlü iletişime dayanır. Hasta aklından geçen her şeyi sansürlemeden ifade etmeye teşvik edilir. Belirtiler, hastanın seansta dile getirdiği konularla açığa çıkar.

Psikanaliz öyle bir anda ortaya çıkmış bir şey değildir elbette. Freud, kendisinden önceki bilgilerden yola koyulmuş, eksikleri ve uyarıları dikkate alarak bir temel oluşturmuştur.

Sigmund Freud psikanaliz hakkındaki kuramlarını, Josef Breuer’le çalıştığı dönemlerde geliştirmeye başlamıştı. İnsan ruhunun gelişimi ve tedavisi hakkında köklü değişiklikler getirecek olan ve ileride psikanaliz olarak anılacak olan çalışmalarının çoğunu hazırlamıştı.

Psikanalizin ruhun inceleme aracı, bir klinik yöntem ve bir gelişim kuramı olarak ortaya çıkmaya başlaması, 19. yüzyılın sonu ile 20. yüzyılın başına denk gelir. Freud'un bu dönemlere denk gelen *Rüyaların Yorumu* ve *Cinsellik Üzerine Üç Deneme* adlı kitapları, bu süreci hem hızlandırmış hem de bu yeni yöntemin daha da duyulmasını sağlamıştı.

Freud'un çalışmaları eğitimi aldığı deneysel ve katı bilimden uzaklaşıp, iç gözlemsel bir bakış açısı taşıyordu. Ama çalışmalarının bilimden uzak oluşunu da asla kabul etmezdi. Temelinin bilime dayalı olduğunu ısrarla vurgular ve yaptığı çalışmaları çok sert bir şekilde savunurdu.

Freud, insan ruhunun daima huzurlu bir duruma geçmek için çabaladığını ve bundan kaynaklı ağır gelecek olumlu ya da olumsuz güçlü duyguların yaratacağı gerilimi azaltmak gerektiğini düşünüyordu.

Bu gerilimin insanın üzerinden alınması ancak yeni bir tedavi yöntemiyle olabilirdi. Ama bunun için kişinin de kendini zihinsel olarak açması ve en önemlisi çocukluğuna kadar inilecek bir geçmişe dönme süreci yaşaması gerekiyordu. Freud'un bulduğu bu yöntemin ilginç yanı da buydu; iş sadece doktorla bitmiyordu, hasta da bu tedavi sürecine anlattıklarıyla dahil oluyordu.

1886'da ağır bir depresyon geçiren Freud, kendisini kapsamlı bir analizden geçirdi. Bu anlamda kendisinin ilk hastası yine kendisidir.

1896'da da "psikanaliz" terimini üreten Freud, 1900'de yayımladığı *Rüyaların Yorumu* kitabıyla da psikanalizi geniş kitlelere yaydı. Bu kitapta Freud, rüyaların nevrotik belirtilerden değişik bir yapı içermediğini özellikle belirtir.

Freud'dan önce psikologlar, sınırları belirlenmiş bir şekilde çalışıyorlardı; insan davranışını sadece tarif edip gözlemekle yetinmişlerdi. Bir anlamda gözlemci gibiydiler. Freud ise bunun yetersizliğini gördü ve daha derinlere inerek son derece çarpıcı çalışmalar ortaya koydu. Kendi sistemini geliştirirken, var olan fikirleri de bu yeni sistemin çalışmalarıyla birleştirdi. Her ne kadar Freud'un yöntemleri ruhsal hastalıkların tedavisinde her zaman başarılı olmayıp geçen süre içinde bu kuramların çoğunun yanlış olduğu kanıtlanırsa da, yine de psikanaliz hayatta kalıp geliştirdi ve bugün hâlâ nevrozlar ile psikozların tedavisinde başvurulan çeşitli terapilerin temelini oluşturmaya devam ediyor.

Elbette her değişik fikir gibi ilk ortaya çıktığında psikanaliz de güçlü engellerle karşılaştı. Bilim dünyasının psikanalize karşı tutumu başlangıçta pek de dostane değildi. Neredeyse on yıl boyunca Freud'un çalışmaları dikkate alınmadı. Daha sonra, İsviçreli iki psikiyatr Eugen Bleuler ile Carl Gustav Jung'un özel çabaları, dikkatlerin psikanalizin üzerine yönelmesini sağladı.

Çoğu zaman psikanaliz, psikolojinin diğer disiplinleriyle karıştırılır. Genel olarak ele almak gerekirse şöyle:

Psikoloji, zihin ve davranışların bilimsel olarak incelenmesidir.

Psikiyatri, zihinsel hastalıkların incelenmesi ve tedavi edilmesidir.

Psikanaliz, Freud tarafından geliştirilen bir psikoloji sistemi ve zihinsel bozuklukların tedavi edilme yöntemidir.

Freud o dönem için çığır açıcı olan bu yeni sistemi açıklamadan önce, karşılaşacağı engelleri ve zorlukları biliyordu. Ama o kendinden emindi ve ne yaptığını biliyordu. Psikanaliz bugün her ne kadar değişip dönüşse de varlığını koruyor ve insanları etkilemeye devam ediyor.

*“Özgürlük
medeniyetin
insana bir
armağanı değildir.
Hiç medeniyet
yokken insanlar
çok daha
özgürdü.”*

Bilinçdışı der Freud...

Bilinçdışı kuramı, Freud'un modern düşünceye yaptığı en büyük katkıdır. Freud, insan zihninin nasıl işlediğini öğrenmek amacıyla psikanalizin sınırlarını genişletmek için yoğun çalışmalar başlattı. Bu önemli adım psikanalizin artık anormalin psikolojisiyle sınırlanmayacağı, ilgi alanlarını genişleteceği anlamına geliyordu. Freud normal insanların davranışlarını belirlemede bilinçdışının rolüne yaptığı vurgu sayesinde, psikiyatr ve analistlerin yanı sıra, normal insanlar için de önemli biri haline geldi ve geniş kitlelerce tanınmaya başladı.

Başlangıçta Freud zihnin iki hali olduğuna karar verdi: bilinçli zihin ve bilinçdışı.

Freud bilinçli zihni, düşüncelerin ve eylemlerin farkında olunan kısmı olarak tarif etti. Bütün bilinçli